

mevajo vsako leto naše pritožbe. Prizgati hočem le nekoliko lučic naglasujoč le posamezne točke.

V Trstu na primer se slovenski starši že dve desetletji bore za slovensko šolo, pa je ne dobijo. Nastopili so že drugi križevci. Ko so bili na prvem, ter dospeli že skoraj do cilja, odbila se jim je prav zvičajno prošnja, češ, da društvo, katero se je pogajalo za stvar, ni upravičeno (Čujte!) zastopati prošnjo šolo zahtevajočih roditeljev. Stvar je bilo treba z nova pričeti in zdaj se vrši preiskava, ki je z ozirom na 19. člen o. z. naravnost smešna. (Popolnoma prav!) Sedaj se starši izprašujejo, ali so pri kompetentnih oblastih položene prošnje tudi prav podpisali, ali imajo kaj otrok, kje so starši, kje otroci rojeni, kako dolgo stannjejo starši v Trstu itd. Da se tej inkviziciji postavi krona na glavo, izmislili si magistrat šitano, da zahteva od roditeljev še rojstvena data, akoravno dobi magistrat le neuporabno od župnikov. (Čujte!). Vsa ta inkvizicija se vrši, akoravno je v Trstu že nekaj let čezredna ljudska slovenska šola s pravom javnosti, katera se vzdržuje s privatnim imetjem. To naj bi bil neovrgljiv dokaz, da je taka šola potrebna, da je taka šola upravičena in umestna.

Ne mnogo drugače, dasi ne tako dolgo, se bojujejo Slovenci v Gorici za ljudsko šolo. Tukaj so se roditelji podpisali naravnost pri notarju, da se izognejo šizanoznim upravljanjem, ali so prošnjo podpisali. Tako se mora postopati pri nas, da se zavaruje pred oblastmi. Goriska šolska oblastinja kaže napram deželnemu šolskemu svetu upornost, ki res presega vse meje. Goriska šolska oblastinja ustanavlja laške šole, za katere ni niti dovolj otrok, mestni zastop in goriski magistrat pa sta izjavila, da nimata denarja in podpore za slovenske šole, katere postavili jima je deželni šolski svet ukazal. Da so te laške šole popolnoma nepotrebne, dokazuje okolnost, da jo je ukazal deželni šolski svet zapreti, in kar je naravnost porogljivo, je to, da se ni zaprla, akoravno deželni šolski svet to zahteva.

O tem nas ponči interpelacija, katero so stavili v tej zbornici goriski poslanec grof Alfred Coronini, dr. Gregorčič in tovariši dne 9. t. m. Jaz se sklicujem na njo. Boji za slovensko ljudsko šolo na Koroškem so dovolj znani. Govori se že 10 let o tem v tej dvorani. Tam se tekmuje, kako bi se iznašla sredstva, da se izpolnijo in potlačijo prošnje roditeljev za slovenske šole.

V Celju je na gimnaziji pripravljavnica, kamor pridejo učenci iz kmetijskih šol učiti se jedno leto nemščine, da morejo potem na nemški gimnaziji slediti nemškemu pouku. Ta pripravljavnica je sama na sebi nepravilnost za roditelje in otroke, (Prav res!) ker so slednji primorani, jedno leto več učiti se nego drugi. (Prav res!) Mi zahtevamo, da se uvede slovenske vzporednice, potem odpade popolnoma pripravljavnica.

Za Gorico je baje prejšnji minister Gauč že l. 1891. podpisal ustanovitve slovenskih in laških vzporednic na gimnaziji, to je je trdil pred poslanci. Proti temu se je vzdignil tržaški namestnik Rinaldini rekši, da se te vzporednice ne smejo oživiti, ker ni zanje potrebnega prostora. (Čujte!) Tako so mi pripovedali poslanci, ki so to čuli iz ust bivšega ministra.

Kar se konkretno tiče odprave kranjske gimnazije, je to jedini ostanek famoznega dislokacijskega ukaza, kateri se je po mojem mnenju preklical popolnoma, le ona točka ne, ki zadeva Slovence.

V uradu prevladujeta na Primorskem laščina in nemščina, dasi poslednja niti deželni jezik ni. O slovenskem jeziku niti govora ni pri uradu, dasi je na Primorskem velika večina prebivalstva slovanska.

Jednake razmere vladajo na Koroškem; o slovenskem uradnem jeziku se sploh ne da govoriti.

Na Stajerskem nam je v poslednjem času zabeležiti napredek, ki pa obstoji le v tem, da novoinimenovani deželni sodni predsednik več ne preganja sodnih funkcionarjev radi njih političnega mnenja, katero preganjanje se je preje neprestano vršilo. Drugače pa ne opazimo nobenega napredka. Bilo bi preobširno, te razmere natančneje pojasnjevati, bodočnost sama ponudi čas in priliko za to. Da le jedno naglasim, povem, da je dala vlada v državni tiskarni izvršiti več raznovrstnih slovenskih tiskovin, da s tem olajša uradovanje v slovenskem jeziku. Mogoče, da so si okrožne sodnije naročile teh tiskovin, ali uporabljajo jih ne.

To je naravnost nečuvstvo, da se slovenske stranke mačijo z nemškimi tiskovinami, pozivi itd., ko so vender slovenske tiskovine na razpolago. V pojasnilo razmer, v kako pomankljivem obsegu se slovenščina uporablja v uradu, sklicujem se na civilne in kazenske registrature. Oglejmo si te, pa se bodejo osvedočili, ali se slovenščina samo približno uporablja v razmerju, kakoršno je mej obema narodnostima. Na jedni strani je 380.000 Slovencev, na drugi 40.000 Nemcev. Zdaj naj se pa vpraša, ali se tudi jezika pri uradu rabita v istem razmerju?

Ne merem si kaj, da ne bi spragovorili tudi nekoliko besed o goriskih porotnikih. Porotništvo je tukaj, in lahko se reče sploh na Primorskem tako, da mora v vsakem prijatelju pravice vzbujati obžalovanje. Goriski poslanci so dne 9. t. m. oddali prav poučljivo interpelacijo, ki se nahaja mej pro-

tokoli in jaz se sklicujem na to. Iz te interpelacije hočem jaz samo naslednje poudariti. V zadnjem času se je vršila neka zasebna tiskovna pravda proti uredniku nekoga slovenskega lista. *) Ker je tu časopisov članek corpus delicti, mora se ta članek kot inkriminirano dejanje sprejeti mej vprašanja, katera se stavi porotnikom. Goriski porotniki pa slovenskega vprašanja niti čitati ne znajo, kamoli, da bi je razumeli. Predsednik ni fakično slovenskega urinjenega vprašanja čital, ampak je popolnoma izpustil. (Čujte!). Ta okolnost se je pobijala kot razlog ničnosti, kajti zakon zahteva, da se prečitajo porotnikom stavljena vprašanja. Ali 'se sme pri takih razmerah, ko se, kakor rečeno, stavi mej vprašanja članek kot corpus delicti, in poznavanje istega prva in najvažnejša dolžnost vsakega sodnika, ali se sme pri takih razmerah pričakovati stvarna razsodba, zlasti pri strankah, kakoršne so na Primorskem?

Vse to bi ne bilo potrebno; ako bi se jednostavno izpolnjeval zakon, ne dogajale bi se take nepostavnosti. Zakon o sestavi porotnikov na več mestih predpisuje, da se mora ozirati na znanje deželnega jezika porotnikov. Že predstojniki občin morajo pri zaznametovanju sposobnih oseb povedati, "kateri deželni jezik dotičnik razume". Te listine mora potem okrajni glavar pregledati, ter zlasti v večgolkih deželah poudariti, kateri predlaganec za porotnika se mu zdi radi jezikovne uporabnosti najsposobnejši za porotnika. Vprejeto se imajo le taki ljudje, ki so sposobni za porotnike na Primorskem, ki razumejo slovenski in laški, potem se bode ob ravnanju vršila lahko po potrebi v slovenskem ali laškem jeziku. Strmeti se mora, da je treba opetovano vlado opozarjati na tako kriveče nepostavnosti v justici, ali se hočejo tudi tu izkazniti strankarske in narodne težnje, kjer je merodajna jedino le pravna zadeva?

Na Koroškem se slovenski župani z globami in zaporom preganjajo, da bi okrajnim glavarstvom nemški dopisovali. (Čujte!) Doslej smo se pritoževali samo zoper celovskega okrajnega glavarja in imeli že priliko interpelovati o tej zadevi v tej zbornici. Po tem vzgledu jel je tudi velikovski okrajni glavar ravhati, in namesto da bi mnogo govoril, dovolil si bodem, čitati nekatere, ravno kar doše mi njegove ukaze, in videli bode, kako ravnajo tam oblastva s slovenskim narodom in z župani. Tu je ukaz, kateri je okrajno glavarstvo velikovsko dne 10. decembra 1892. doposlalo krajnemu šolskemu svetu v Globasnici in ki slove: "Okrajnemu šolskemu svetu v Globasnici. Vsled naredbe visokega c. kr. deželnega šolskega sveta z dne 1. novembra 1892. št. 3333 se naroča, da je vsem slovenskim zapisnikom in dopisom d. dati nemške prevode (Čujte!) in tako opremljeni akt zopet sem doposlali, sicer se naloži globa". (Čujte! Čujte!)

Ukaz okrajnega glavarja na župana v Bistrici pri Pliberku intimiran dne 1. januarja 1893. se glasi: "V prilogi se vrača županstvu poročilo z dne 12. decembra 1892. št. 1499, s katerim je prosilo za doposiljevanje slovenske izdaje državnega in deželnega zakona in za reševanje slovenskih ulog v slovenskem jeziku z naročilom, rabiti v službenem občevanju s c. kr. okrajnim glavarstvom v zadevah prenešenega delokroga v smislu veljavnih uredb nemški jezik". (Čujte! Čujte!)

Tretji ukaz — na Koroškem je bilo pač že mnogo takih izdano, a došli so mi samo ti trije — poslan je bil županu v Globasnici in slove: "Visoka c. kr. deželna vlada je glasom odloka z dne 28. novembra t. l., št. 1775 praes., odbila Vašo pritožbo zoper tuuadno kazensko obsodbo z dne 18. oktobra t. l., št. 144 praes., s katero ste bili zaradi opetovanega kršenja tuuadnega naročila z dne 1. jan. rja t. l., št. 23457, določujočega, da se imate v občevanju s c. kr. okrajnim glavarstvom v zadevah prenešenega delokroga posluževati nemškega jezika, obsojeni na globo desetih goldinarjev (Živahni klici: Čujte! Čujte!), in sicer iz razlogov obsodbe, zoper katero ste se pritožili".

Priznali bode, da o takih razmerah ni smeti molčati in da gledamo skeptično na koalicio, ki pravi, da morajo take zadeve mirovati.

Vsak pameten človek, zlasti pa vsak pravnik, se zastoji vprašuje: kdo daje oblastvom pravico, tako postopati, kje je zakon, na katerega se opira tako ravnanje? Da je minister notranjih del navzočen, prosil bi ga naravnost, naj zaustavi to, narod razdražujoče potenjanje, te očitne samovoljnosti.

Da navedem se jeden slučaj. Ravno kar sem čital v časnikih, da je bil v najnovejšem času voditelj ena popolnoma slovenskega okrajnega glavarstva na Kranjskem imenovan uradnik, ki slovenskega jezika ni zmožen. (Čujte! Čujte!) Izrazil moram svoje začudenje, da se je tudi na Kranjskem začelo na tako odlična mesta, kakršna so okrajna glavarstva, postavljati ljudi, ki ne poznajo narodovega jezika. (Posl. Naber goj: Najbrž je to spet kak grof?) Ne, baron.

S tem niso razmere vsestranski popisane, ker sem, kakor rečeno, hotel navesti samo posamičnosti, ki pa so karakteristične in pojasnjujejo vse razmere.

Z ozirom na te razmere si ne moremo kaj, da bi ne izrazili svojega obžalovanja, da

*) Namreč proti „Soči“.

je sicer velespoštovani državnik, ki je sodeloval pri sestavi koalicije, da je državnik, katerega slovenski narod že dvajset let pošilja v to zbornico, vse to prezrl ali pa udušil v sebi (Živahno odobravanje in ploskanje), da je mislil, da se moremo s samim konservativizmom zadovoljiti.

Solkanski „napad“.

Čitatelem našim je prav dobro znano, koliko hrupa je uzročil takozvani solkanski „napad“, ki se je baje izvršil 6. avgusta t. l., ko so se širje vinjeni Goričani vračali pozno v noč od pogreba pekojnega Bortolomeja iz Solkana.

Ves lahonski izrael je bil po koncu, kričeč in divjač proti slovenskim divjakom, ki pobijajo italijanske meščane. Brez strahu pred katerimkoli nasledki so lagali proti Slovence, izmisljali si strahovite podrobnosti, ki so v najgrših slikah kazale razdivjanost, narodni fanatizem, divjaški nagon in bestialna čustva Slovencev — v obče.

Začela se je ostra preiskava proti Solkancem: veliko mladeničev je bilo dejano v preiskovalni zapor, do sto Solkancev pa je bilo zaslišanih pod prisego. Toda vsa oostrost in previdnost ni našla krivec. Naravno, ker jih ni tam, kjer so jih iskali. Zdaj je vse tiho. Lahonski listi molče, saj so se že dosti nalagali. Da oblastnije niso našle krivec v kljub najostreje preiskave, tega nitejo povedati.

„Soča“ in „Rinnovamento“ sta imela težavno stališče, kajti zaplemba je sledila za zaplemba; pri najboljši volji jima ni bilo mogoče braniti krvavo žaljenih Solkancev ter odbijati zlobne napade na ves slovenski narod.

Cela zadeva pa oskrbi slovenskemu narodu se neko drugo presenečenje, ki dokaže, kakó daleč sega zagrizenost in peklena strast nekaterih goriskih lahonov. Upamo pa, da uprav to pripomore, najli prave krivce, ki so bodisi izvršili oni „napad“ 6. avgusta — ali pa izmislili si ga, da so pozornost oblastnij zvrnili na nekriva pota.

„Soča“ z dne 7. septembra je bila zaplenjena zaradi odgovora na Maranijeva ščuvanja v mestnem starašinstvu goriskem. Proti zaplembi je podal urednik utok, vsled česar se je vršila obravnava 25. oktobra, o kateri smo o svojem času poročali. Zaplemba je bila potrjena s sledečo razsodbo:

N. o 25. Den.
4875 pen.

Razsodilo.

V Imenu Njegovega Veličanstva Cesarja!

C. kr. okrožno sodišče v Gorici kot kazensko sodišče v tiskovnih zadevah pod predsedništvom c. kr. dež. svet. Flegar-ja, v prisotnosti c. kr. dež. svet. de Gironcoli in c. kr. pristava Dell'Ara kot sodnikov in sodn. prakt. Dr. Pinaucig kot zapisnikarja je na ugovor Andreja Gabrščka, izdajatelja in odgovornega vrednika tukajšnjega tednika „Soča“, proti tusodnemu razsodilu z dne 12. septembra 1893. št. 4749, s katerim je bilo razsojeno, da obsega vsebina članka „Dr. Marani“, objavljenega v številki 37. tuk. časopisa „Soča“ z dne 7. septembra t. l., objektivne znače pregreška ščuvanja po §. 302. kaz. zak. in po §. 24. postavbe o tiskovnih zadevah, zaradi česar potrjena zasega, prepovedano nadaljno razširjenje omenjene tiskovine in ukazano uničenje vže zaseženih iztisov v onih, ki bi se že zasegli, — po zaslišanju namestnika državnega pravdnika Zoerrera in vgovornika pri današnji javni seji določeni z odlokom 17 t. m.

razsodilo:

se zavrže ugovor podan od gosp. Andreja Gabrščka, izdajatelja in odgovornega vrednika tukajšnjega tednika „Soča“, proti tusodnemu razsodilu z dne 12. septembra 1893. št. 4749. in potrjuje se isto razsodilo.

V Gorici 25. oktobra 1893.

Flegar l. r.

Razlogi.

V zaplenjenem članku „Dr. Marani“ pozivajo se Sloverci na deželi, da naj se „asijo s protesti proti sklepu mestnega starašinstva goriskega, ki na predlog Dr. Marani-ja, želimvega pridobivati odobravanje goriskih irredentovcev, je sklenilo protestovati proti znanemu napadu na solkanski cesti, ki po Dr. Marani-ju bi bili izvršili Slovenci edino le iz sovraštva do Italijanov, — Slovenci,

kateri „zaslepljeni po fanatizmu niso izbirčni v sredstvih in očitno kažejo svoj živinski značaj, svoj divjaški instinkt, katerega ni še mogla ukrotiti omika...“

Isti članek obrača se ne samo proti dr. Marani-ju, pa tudi proti meščanom, oziroma proti mestnemu zastopu, ki je sprejel resolucijo dr. Marani-ja in stem odobril sovraštvo Goriskih irredentovcev proti Slovence, ne da bi bil politični šef za slovensko okolico kaj temu nasprotoval, — in nagovarja, spodbada in zapeljati skuša Slovence k sovražnoštim zoper mestno starašinstvo in zoper meščane italijanskega naroda.

Očividno obsega vsebina zaplenjenega članka dejanski obstanek pregreška §. 302.

kaz. post. enako kakor govor dr. Marani-ja v seji mestnega starašinstva, ponatiskan v časopisu „Corriere“, kateri je bil zaradi tega tudi zaplenjen.

Zaplenjeni članek „Soča“ 7. septembra t. l. pa objavlja nekatere besede dr. Marani-ja govorjene pri omenjeni seji mestnega starašinstva, katere so bile ponatiskane v zaplenjenem članku „Corriere“ št. 105. od 2. septembra t. l.

S tem je v objektivnem oziru pregrešek po §. 24 tisk. post. že izvršen; ker za to zadostuje, da je če tudi del objavljenega spisa de facto identičen s prepovedanim in ni treba, da je objavljeni spis po napisu „dr. Marani“ vzet iz zaplenjenega članka „Il Consiglio comunale di Gorizia ed i fatti di Saleano“ časopisa „Corriere“.

Moral se je torej odkloniti ugovor urednika Andreja Gabrščka in potrditi razsodilo o zaplembi z dne 12. septembra 1893. št. 4749.

Flegar l. r. — Dr. Pinaucig l. r.

Za točnost prepisa

Zigoi.

To razsodbo je spisal svetovalec italijanske narodnosti. V jezikovnem oziru nam prav ugaja, ker nam daje dokaz, da tudi italijanski uradniki lahko uradujejo v slovenskem jeziku, ako je treba. — Ker pa v stvarnem pogledu ne moremo biti 2 njo zadovoljni, podal je urednik utok tudi proti tej razsodbi, vsled česar se bo vršila obravnava pri višjem deželnem sodišču v Trstu.

Utok se glasi:

Veleslavno c. kr. okrožno sodišče.

Proti razsodilu z dne 25. novembra 1793. št. 355 Den/4875 pen., s katerim je bila v prvi instanci potrjena zaplemba „Soča“ št. 37. z dne 7. sept. t. l. podajam v zakonitem času

utok

s prošnjo, da ga veleslavnoisto predloži drugi instanci.

I.

Članek „dr. Marani“ na tretji strani zaplenjene številke z nobeno besedo ne žali italijanskega naroda, niti ne draži Slovencev proti njemu, — pač pa obdeluje edino fakta, ki so se godila v javni seji mestnega starašinstva goriskega, o katerih je časopisu ne le dovoljeno, marveč celo dolžnost razpravljati, presoati in jih tudi kritikovati.

Dr. Marani drznil se je v javni seji strahovito udrihati po Slovenceh, med katerimi živi, dolžiti jih, da so oni izvršili znani napad 6. avgusta na štiri Goričane, dasi sodna preiskava še do danes ni opravičila take sumnje, in s povzdignjenim glasom krvavo žaliti ves slovenski narod, da „kaže svoj živinski značaj in divjaški instinkt“. Mestno starašinstvo je sprejelo njegovo resolucijo, zdijvana galerija — ki je bila o teh dogodkih že naprej poučena — je pa burno pritrdjevala.

In kaj je storila „Soča“ — kot glasilo napadanega in v svojih najsvetejših čustvih krvavo žaljenega naroda? Molčati na vse to, kar se je javno godilo — in to v zastopstvu, ki bi moralo biti uzvišeno nad take strankarske čine, kajti ono zastopa tudi 7000 slovenskih meščanov — glasilo goriskih Slovencev nikakor ni smelo; zlasti zato ne, ker je Maranijev govor in ves dogodek v starešinski seji na dolgo in široko opisoval „Corriere“, kateri je čital vsak Goričan, če tudi je bil zaplenjen.

„Soča“ se je zategadel oglasila in protestovala proti takim za Slovence skrajno žaljivim dogodkom v mestnem zastopu goriskem — predno je sodna preiskava le količkaj doglala, da bi bili Slovenci napadli Goričane. Ako javno glasilo protestuje proti takim dogodkom v javni seji, posluhuje se svoje pravice, kajti avstrijski državljani imamo po svojih ustavnih zakonih pravico, take čine kritikovati. Kdor to stori, ta ne hujska zoper „zakonito priznane skupščine“, kar je po §. 305. k. z. prepovedano. — Ako je pa „Soča“ povabila Slovence na deželi — umeti treba: zastope slovenskih občin — da protestuje proti neutemeljnemu sklepu mestnega starašinstva goriskega — ali je to smatrati kot hujskanje, ki je prepovedano po §.

302. k. z. Kam pridemo, ako se bodo paragrafi takó tolmáčili? „Soča“ torej ni ščuvala proti mestnemu zastopu, marveč le slovenskim občinam svetovala k povsem zakonitem koraku, kateri so bile skoro da dolžne storiti v obrambo žaljenega slovenskega naroda.

II.

Povsem novo pa mi je utemeljevanje, da se je „Soča“ pregrešila z gori omenjenim člankom tudi po §. 24. t. z., ker je objavila nekatere besede dr. Maranija, ki so bili že poprej zaplenjene v št. 106. lista „Corriere di Gorizia“.

Kakor ima „Corriere“ svojega porečevalca pri starošinskih sejah, takó ga ima tudi „Soča“.

Ker je pa Marani govoril iste besede v javni seji, je naravno, da so prišle v „Corriere“ in tudi v „Sočo“ takó, kakor jih je govoril. Vsakoršno zvezo onih par „Sočinih“ besed iz Maranijevega govora z zaplenjenim člankom v „Corrieru“ št. 105. moram zategadel odločno izključiti in izjaviti, da zaplenjeni članek v „Soči“ je povsem samostojno delo. Ako je pa članek samostojen, ne more se nikdar smatrati za „razširjevanje zaplenjenih tiskovine“ v zmislu §. 24. t. z. — Utemeljevanje, da za pregrešek po §. 24. t. z. zadošča, da je del objavljenega spisa de facto idejčen s prepovedanim in da ni treba, da je objavljen spis po napisu „dr. Marani“ vzet iz zaplenjenega članka „Il Consiglio comunale ecc.“ v „Corrieru“, zdi se mi naspromptno jasno besedilo §. 24. t. z. Ako se je gospodu državniemu pravniku zdelo, da je članek „dr. Marani“ potreben zaplenbe, storiti bi bil moral to kot samostojnim člankom v zmislu določenih paragrafov kaz. zak., ne pa kot z nekakim posnetkom iz zaplenjenega članka v „Corrieru“ po §. 24. t. z.

Ker se mi zategadel zdi, da se mi je s potrjeno zaplenbo narodila krivica, prosim: Velešlavno c. kr. okrožno sodišče naj blagovoli moji utok predložiti drugi instanci v končno obravnavo in razsodbo.

V Gorici, dne 8. decembra 1893.

Andrej Gabršček
urednik „Soče“

Domače in razne novice.

Srečno novo leto voščimo vsem svojim p. n. gg. čitateljem brez izjeme. Še posebej pa želimo svojim naročnikom v novem letu vsega, česar si sami želé, da bo njih sreča popolna, a da bi se v svoji sreči redno spominjali tudi „Soče“, da bi ji takó zacečili rane, katere ji je vsekal dokončujoče leto 1893.

Veleč. g. d. r. Ant. Gregorčiču se zdravje vidno vrača, za kar hvalimo previdnost božjo in zdravniško spretnost gosp. dr. Aleks. Rojca. Nevarnosti ni do zdaj nikake, a dolgo dolgo časa preteče, predno bo zopet povsem zdrav, kar mu gotovo iskreno želi vsak Slovencev v neprecenljivo korist našega dobrega naroda, ki v dosedanjih težkih časih živo treba takó delavnih voditeljev, kakoršen je naš bolni gospod poslanec. — Toliko na znanje tistim rojakom, ki skrbno poprašujejo po zdravju g. dr. A. G. Da vsem nismo pisмено odgovorili, naj ne zamerijo, ker nam to res ni bilo mogoče.

Silvestrov večer priredi „Goriška Čitalnica“ svojim udom v nedeljo večer po nedoločenem sporedu. Začetek bo ob 9. uri V dvorani bodo mize; skrbelo se bo za dobro postrežbo. — Pri tej zabavi bila je vsako leto precej dobra udeležba, ki je z največjo zadovoljnostjo in živahnostjo dočakala porod novega leta.

Novo glasbeno društvo začelo je že vznemirjati naše ljubeznive sosedé. Celó v grški „Tagesposti“ so že razlikali svojo žolč. Goriško židovsko glasilo tvrdí Dörfles fú Paternolli je celó prosilo vlado, naj bi ne potrdila tega društva, ki bo uganjalo politiko. — Lejte si no, kakošni so ti naši židovski liberalci! Toda pri vsej zagrizenosti, ki jih napolnjuje s slepoto, morali bi vedeti, da vlada nima oblasti prepovedati, oziroma ne dovoliti takega društva!

Pravila so že sestavljena. Tudi za orkester se je oglasilo zadostno število gospodov, ki bodo igrali: flavto, klarinet, gosli, vijole, vijolontel in kontrabas. Le vstrajno na delo! Pevski zbor v zvezi s tamburaši in orkestrom prinese novo življenje v gorisko mesto, ki bo Slovencem delalo čast pred vsem svetom.

„Slovanska knjižnica“. — Jutri izide 7. snopič, ki prinese konec povesti „Stara Romanka“ in spis o pisateljici E. Orzeszkovi. — Ker je prvih 5 snopičev obsegalo 32 strani na d. določeno povprečnico po 64 strani na snopič, obsegala sta 6. in 7. snopič le po 48 strani, da smo prišli zopet v ravnotežje. To nam je bilo jako ugodno, ker bi zaradi praznikov tudi ne mogli dotiskati nad tri pole. — Goriški naročniki dobe 6. in 7. snopič skupaj vezan. Tudi v knjigarnah bo le dvojni snopič na prodaj. — V Trstu prodajata knjižnico knjigotržec Raffaelli na borsnem trgu in tobakarnar Lovrenčič nasproti velike vojašnice.

Sv. misijon. — Cerkvi sv. Ignacija na Travniku v Gorici končal je na praznik sv. Štefana z navadno slovesnostjo. Zaključni govor imel je č. o. Doljak. Cerkev je bila nalaščena do zadnjega kotiča. Sploh je bila udeležba ves čas bodisi pri propovedih ali spovedi in sv. obhajila velikanska iz vseh slovenskih krogov goriskega mesta in z dežele.

Naše lahončke je silno vznemirjala ta pobožnost v slovenskem jeziku, kajti dokazovala jim je, kakó neoporečno močan je slovenski živél v Gorici. Da našim židom katoliške svečanosti niso ljube tudi iz drugih uzrokov, ni treba praviti. Zató je glasilo tukajšnje tvrde Dörfles fú Paternolli zabavljalo proti misijonu in neotesane zabavljice so prinašali tudi tržaski listi. Da bi zavračali te zabavljice, ne pade nam v glavo, ker dokazujejo le to, da: mi vstajamo in njih je strah. — Zanimati bi pa utegnili naše čitatelje, da goriska „Ecclesia Litorale“ ni imela ne ene besede v obrambo sv. misijona pred židovskimi napadi. Zakaj? To ugame lahko vsakdo sam.

O deželni podpora našim visokošolcem. — Naš deželni zbor podeljuje vsako leto našim visokošolcem podpore do 100 gld. Lansko leto je izdal v ta namem 6800 f. Popolnem prav, da se podpirajo revni dijaki na visokih šolah, kajti Goricianje imamo jako, jako malo stipendjev, a mnogo, mnogo potrebnih dijakov. Nič bi ne ugovarjali proti temu, če bi deželni zbor odmeril še večjo svoto v podporo visokošolcem. Pač pa moramo ugovarjati, prav resno ugovarjati proti načinu, kako se podeljujejo te podpore. Nasi deželni očetje namreč prav nič ne pozvedujejo, kdo je v resnici potreben, in kdo ne. Vsakdo dobi podporo, ki uleži prošnjo, ali je potreben ali ne, ali je vreden ali ne, da le priloži neko uboštevno spričevalo, navadno jako domljive vredenosti, in da je vpisan na kakaj visoki šoli. Tako dobivajo vsi podpore taki dijaki, ki nimaajo nujnejše potrebe, nego da si za deželno podporo hitro naroče kolo (bicikel). Nam sta znana dva taka slučaja iz zadnjih let. Celó taki dobivajo podpore, ki imajo po 100.000 gold. in čez premoženja, tudi taki, ki niso niti domačini, in tudi sinovi takih očelov (žid!!), ki dajajo svojim hčeram po 25 tisoč gold. dote!! Vsakdo prosi, ker vé, da so naši očetje z deželnimi novei jako radodarni. In zakaj bi tudi ne prosil? Sto forintov vtakniti v žep in porabiti jih za kako razveseljevanje, ne more škoditi. Tedaj gospodje deželni očetje, odbijte prošnje vsem nepotrebnim prosilcem, a dajte toliko večje podpore zares revnim, zares potrebnim dijakom, ki morajo biti na vseučilišču hud boj za obstoj. Našim mladim prijateljem pa, ki dobé od dežele kako podporo, svetujemo, naj se prav pridno učé, da se nam vrnejo čim preje v našo sredo, ker potrebujemo v vseh strokah svojih narodnih delavcev. Če izpolni vsak o svojem čem svojo dolžnost, koristil bode i samemu sebi; narodu, ki ga sedaj podpira. Tedaj le čvrsto na delo!!

V Gorici je umrl v petek večer v bolnišnici Cesare Ostan, trgovec in posestnik iz Bolca, ki je prišel sem doli iskat zdravje. Vsled kurjega očesa (baje) lotila se ga je razjedajoča rana, katero so hoteli z nožem odpraviti. Toda mož je bil polnokrven in razpložen krvnim navalom; napala ga je huda pljučnica, ki ga je nepričakovano zadušila.

V nedeljo jutro spremili smo njegovo truplo do solkanske mitnice in od tam so ga prepeljali v Bolec. V raznih krajih ob cesti so mnogoštevilni prijatelji izkazovali pokojniku zadnjo čast, zalujoči rodbini pa svoje iskreno sožalje. Ko je dospel mrtvaški voz v Bolec, bile so hiše ob cesti razsvetljene. — Pogreb na Božič popoldne bil je velikansk, kakoršnega Bolec že dolgo ni videl. — Rajnik je bil skrben gospodar, ki si je znal s pridnim delom in neumornim trudom pridobiti lepo ime. Bil je v obče spoštovan mož. Bodi mu zemljica lahka!

Radodarni doneski. — Za „Slogi-ne“ zavode došli so od zadnjega razkaza sledeči darovi:

Veleč. g. dr. Anton Gregorčič 150 gld. — Dobrotnik I. G. na R. 50 gld. — Gosp. Ivan Lapanja, zemljemerec v Kobaridu, 1 gl. — G. Ant. Zavnik v Biljah 1 gld. — Č. g. Marko Vales, vikarij v Branici, 4 gld. — G. Ivan Vule v Čezsoči 1 gld. — Neimenovanec 3 gld. — G. čna Julija Bizjak, c. kr. poštarica v Dornbergu, 1 gld. — Gosp. Florijan Čehovin, velep. v Branici, 1 gld. — B. M. v G. 1 gld. 60 kr. — G. Ivan Presel v G., 5 gld. — Občina Bolec 15 gld. — Občina Šmarje 10 gld. — Preč. g. mons. J. Kumar v Solkanu 6 gld. — Gosp. Alojzij Sorč, c. kr. poštar v Bolcu, namesto novoletnih voščil znancem in prijateljem, 3 gld. — G. Franc Lukov namesto vstopnine k veselici ženske podružnice 4 krone. — G. c. kr. orožniški postajevođa Janko Sovdat 20 kr. — Mala občina Žaga je dovolila 2 gld.

Za družbo sv. C. in M.: Gosp. Fran Blaž in gospa soproga namesto novoletnih voščil 2 kroni. — Č. g. Andrej Znidarčič v Gradnem za lošniške potrebe 5 gld. — Poverjenica v Kobaridu g. čna Milka Mašera je nabrala zopet 19 gld. 53/4 kr. Ob enem je g. čna nabiralateljica odložila nalogo poverjenice, ker snujejo v Kobaridu žensko podružnico. To novico pozdravljamo z velikim veseljem. Le naprej!

O darovih za božičnice priobčimo prihodnje natančnejši izkaz, ker danes in bilo prostora na razpolago.

Z današnjim razkazom vredno zaključimo l. 1893, ki je bilo izredno bogato na požrtvovalni podpori naših narodnih zavodov. Dal Bog, da bi bilo l. 1894, ako ne boljše pa vsaj tako, kakoršno je bilo staro l. 1893, in smeli bomo biti z njim povsem zadovoljni. Bog živi in ohrani naše prijatelje zdrave in zadovoljne v novem letu, da bomo mogli v lepi slogi uzajemno boriti se proti nepoštenim nakanam svojih nasprotnikov!

„Lepo“ made smemo stavljati v novi c. kr. mestni šolski svet! Cerkvena oblast je imenovala svojega zastopnika v osebi blagajnika bivše „Pro Patrie“ č. g. Alojzija Tomsig-a. Ako bi bilo še učiteljstvo izvolilo bivšega propatrijinega tajnika g. Zurnana, imeli bi v mestnem šolskem letu z Maranijem in Venutijem na čelu ves propatrijni odbor. — Kako ulogo je doslej igral v mestnem šolskem svetu č. g. Sessich, je dobro znano, a ko je on postal prestar za tako službo, prišla je na njegovo mesto mlada moč enake barve. Hvala lepa za tako novoletno darilo!

Naše županije. — Na okrožnico društva „Sloga“, da bi tudi naše občine prihiteli na pomoč slovenskim šolam v Gorici, začela so se županstva polagoma oglašati. Poleg že doslej navedenih dovolila je županija Solkan 15 gld., županija Rihenberg pa 24 gld. podpore za l. 1894. Čast zavednim starošinam, ki so dovolili ti podpore. — Naj bi tudi ostale županije posnemale ta izgled, saj karkoli stori slovensko prebivalstvo na deželi za okrepitev slovenskega življa v Gorici, stori tudi sebi v korist. Kedar bomo Slovenci v Gorici dovolj močni, bomo vračali rojakom na deželi izkazane dobrote. Zató naj si vsak Slovenec na deželi šteje v sveto dolžnost, podpirati naše napore v goriskem mestu.

V Brancl je umrl 25. t. m. veleposesnik g. Florijan Čehovin, zadnji brat slavnega slovenskega junaka Andreja barona Čehovina. Star je bil 75 let. — Bil je obče spoštovan mož in na daleč okrog znan kot značajan rodoljub. Bodi mu zemljica lahka!

Na Nabrežini priredita pevsko društvo „Nabrežina“ in „Bralno društvo“ skupno veselico dne 21. januarja. Spored priobčimo pozneje. — Čujemo, da bo tudi ta veselica vredna vrstnica dosedanjih, katere ste prirejali imenovani društvi. Sviral bo vojaški orkester 15 mož iz Trsta, ki bo spremljal tudi petje.

Narodna Čitalnica v Cerknem bode imela v nedeljo dne 31. grudnia t. t. ob 2. uri popoldan svoj redni občni zbor z naslednjim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika in blagajnika. 3. Volitev novega odbora. 4. Razni nasveti.

Po končanem zborovanju bode v prostorih g. P. Jurman-a prosta zabava s petjem in šaljivo tombolo.

K mnogobrojni vdeležbi vljudno vabi. O d b o r.

Iz Brd. — Dne 17. decembra imela je „Briska podružnica sv. Cirila in Metoda“ v Biljani svoj redni občni zbor, pri katerom se je pokazalo, da je č. g. Josip Vidmar svojo

nalogo kot blagajnik častno izvršil. Radi tega mu je zbor izrekel priznanje! Pri volitvah se je izrekla zaupnica načelnstvu, s tim, da je bilo zopet izvoljeno z vzklikom! torej zopet načelnik preč. g. L. Juvančič, blagajnik č. g. Vidmar, tajnik g. A. Širok. Pri zboru so bili posestniki, trije duhovniki in osem učiteljev. Prav je, da se zanimajo za društvo — vsi stanovi. Le v edinosti je moč zadostna.

Pri žrtveniku drage domovine naj zasebna mrznja hitro izgine. — Gradenski.

Iz Ajdovščine. — Vsled zadnje dopolnilne volitve v okrajni šolski svet so za letošaj Ajdovci nekoliko zaostali. (Toda ajdovski okraj ima razmeroma več zastopnikov nego drugi. Uredn.)

Tem bolj pa nekateri zaostajajo v narodnem oziru. Zlasti zapazamo to pri nekaterih občinskih starošinih, kateri se pri sejah, in sploh pri važnejših poslih, večinoma le nemščine poslužujejo. Seveda, to se jim nekako bolj možato zdi, — ne gledé na nerazumnost in na neprosto pritoževanje nekaternikov. Čas, par trdnicev že lahko prezremo. Drugega pravega vzroka k temu ne vem. Saj vsled dveh v odboru prisotnih Nemcev gotovo ne delajo tega, ker precej dobro slovenski razumeta in govorita. Bržkone pa vsled pozabljenosti mislijo, da so v kakom nemakem „rajhu“. — No! temu bi se gotovo kak tujec, vsled poštnega odnosa le nemškega početa in nje upraviteljstva, ne čudil, ko bi ga nekatera sem ter tje se šetajoča gospóda, z njeno kot nalašč glasreje se pogovarjajočo laščino, ne iznenadila. Upajmo, da se v novem letu obrne na bolje.

Iz Bolca. — Gosp. Matija Jonko, trgovec in veleposesnik v Bolcu, imel jo v soboto pred upravnim sodiščem na Dunaju končno obravnavo proti visokemu finančnemu erarju, oziroma proti robitvi c. kr. finančnega vodstva tržanskega zaradi dodatno naložene dohodarine za l. 1889, do 1891. za več nego 13.000 gld. Gospoda J. je zastopal slovenski odvetnik na Dunaju g. dr. Klement Sežun takó izborni, da upravno sodišče ni moglo drugače nego ugoditi pritožbi in razvoljaviti rešitev finančnega vodstva. — Iz tega je razvidno, da naše nižje davčne oblasti ne prerade segajo čez njim določeni delokrog in takó delajo očitno in veliko moralno in gnotno škodo tistemu erarju, kateremu nameravajo služiti.

Odlikovanje. — Deželni glavar kranjski g. Oton Detela je dobil viteški red železne krone III. vrste. — Da je bil g. Detela odlikovan, je naravno; vlada bi mu bila skrajno nevhvaležna; ako bi mu ne izposlovala vsaj viteštva, ako je baronstvo zanj previsoko. Mož je Slovenec po rojstvu, a ne po duhu, kar je dokaz nemškutarstvo, ki cvete v njegovi hiši. Kot politik in ljudski zastopnik ni nikdar pokazal ne sposobnosti ne dobre volje, kakoršna mora imeti vsakdo, ki hoče vredno vršiti prevzete dolžnosti narodovega zastopnika. In uprav zató, ker ni nikdar vršil dolžnostij slovenskega poslanca, doletelo ga je to odlikovanje. Baron Heim pozná svoje ponižne služabnike v deželi!

Srečna vojvodina kranjska!

Politiški umor. — V Pragi je bil 21. letni rokovičar Rudolf Mrva v službi policije. Kot tak zapeljal je do 80 mladenicev, da so ustanovili neko skrivno društvo „Omladina“, ki je s svojimi deli dalo največ povoda, da je vlada razglasila izjemno stanje. Njegova ljubinka je dobila v roke beležnico, ki obsega jasne dokaze, da je bil Mrva služabnik policije. Ker je pa tudi njen brat kot ud tajnega društva prišel v nesrečo vsled Mrve, maščevala se je nad brezvestnim ljubimcem in izročila ono beležnico dr. Heroldu, ki je naznanil to novico v poslanski zbornici, kar je vzbudilo v vseh političkih krogih veliko hrupa. Omladinisti so silno razkačeni na Mrvo — in v soboto večer sta ga dva tovarisa umorila. Ta dogodek bo služil vladi zopet kot izgovor, da ne odpravi izjemnega stanja. Proti Omladinistom se vrši kazenska obravnavo.

Vodstvu družbi sv. Cirila in Metoda so izročile čast. odbornice ženske Šentjakobsko-Trnovske podružnice za novoletnico 200 gld., — 100 gld., je že četrta pokroviteljina te podružnice; pokroviteljicne pravice so se pa podelile odbornici gosp. Ivanki Prapotnik; 100 gld. je podružničin prispevek za leto 1893.

V Bolcu bo imela Čitalnica svoj letni občni zbor v četrtek dne 4. januarja ob 5. uri popold. z navadnim dnevnim redom. K oblii udeležbi vabi odbor.

Bronhijalni praški

dr. Nelson-a,

izdeluje jih kemik - lekarnar

G. CRISTOFOLETTI

c. kr. dvorni zalagatelj v Gorici.

Ti izborni praški delujejo čudežno proti kalarnemu, krčevitemu in oslovskemu kašlju, proti suhemu kašlju, angini, davici, bronhiti in unetju grla.

Cena škatlici 35 kr.

Zahvale

iskreno izrekamo vsem prijateljem, znan-
cem, častiti duhovščini, goskim in rife-
berškim pevcom, kateri so dne 27. t. m.
k grobu spremili ostanke našega ljub-
ljenega in nepozabnega očeta oziroma
tata

FLORIJANA ČEHOVIN-A
velepomočnika

V Brancici, dne 28. dec. 1893.

Florijan Čehovin, sin.
Antonija Čehovin, roj. Liden snaba.
Jožefa Bratina roj. Čehovin
Anton Bratina, zet.
Viktoria Vodopivec, roj. Čehovin.
Janko Vodopivec, zet.

Dr. Rose životni balzam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast
pospešujoče in napenjanja odstranjujoče ter
milo raztoplajoče

domače sredstvo.

Velika stekl. 1 gld., mala
50 kr. po pošti 20 kr. več
Na vseh delih zavojnice je moja
tu dodana, zakonito varovana
varstvena znamka.
Zaloga skoro v vseli le-
karnah Avstro-Ogerske.
Tam se tudi dobi;

Praško domače zdravilo

To sredstvo pospešuje prav izorno, kakor
svedočijo mnoge skušnje, ubenje, zrnjenje in lo-
čenje ran ter poleg tegabolečine. Čistilaže
V škatlicah po 35 kr. in
25 kr. Po pošti 6 kr. več
Na vseh delih zavojnici
je moja tu dodana za-
konita varstvena znamka.

Glavno zalogo

B. FRAGNER PRAGA

št. 203, 204, Mala strana, lekarna „pri črnom orlu“
Poštna razpošiljatev vsak dan

Knjigarna in prodajalnica papirja

J. Pallich v Gorici

priloga ilustrirane in modne časopise
in knjige vseh vrst. Dalje priroča vseh vrst
pisalnih in šolskih potrebščin po najnižjih
cenah.

Za Božič in Novo leto!

Priporočajo podpisani sl. občinstvu,
bogato svojo zalogo vsakovrstnih ukus-
nih izdelanih stvari za olepšavo bo-
žičnega drevesa.

Voščilne liste najnovejše iz-
daje, iz najznamenitejših tvornic.

Za noveletne darove primerno.

Velika zbirka: koledarjev,
knjig s podobami, albnov
za fotografije in poezije, pa-
pirja za pisma v ličnih kaseljah, itd.

Ant. Jeratich

trgovina papirja in knjig
lastna izdelovalnica šolskih zvezkov
vsake vrste.

Za Božič in Novo leto!

Na drobno in debelo

Svečarna na par

Alojzija Baderja

v Gorici, Semenška ulica št. 21.

Odlikovana na raznih svetovnih razstavah, na
vaticanski razstavi l. 1888. pa z

zlate svetinje

1. Ponuja častiti duhovščini in čast. cerkve-
nim o-kribuštivom svoje sveče in torče iz čistega
garantovanega čebelnega voska, izdelane pod
mazorstvom prečastitega knezadskotijstkega
ordinarjata goriskega; na vseh je pritišljena
tvorniška znamka, protokolovana v registrih c.
kr. oblastni.

Cena znaša **gld. 2.50** za kilo s plačilom po
enem letu ali pa **3%** popusta pri takojšnjem
plačilu. Naročila čez 4 tile pošiljajo se prosto
poštne in troskov za zavijanje.

2. Velikopojna sveča tudi iz čistega voska,
okrašena z ploheozbo, cvetličami in pozlače-
nimi ornamentmi, kar se dela vse v vosku.

3. Velikopojne sveče s slikami na olje in
tudi okrašenimi z ornamentmi v dozdnevni slikarji.

4. Izdelujejo se tudi sveče in torče za raz-
vtiljavo in pogrebe itd. namreč:

a) Sveče voščene l. sostava po avstrijskem na-
činu **gld. 2.20** kilo
b) Sveče voščene l. sostava po lombardškem in
beneskem načinu **gld. 1.80** kilo.

Pogoji gornji.

5. Najtinejše kadiło *Lagrime Orientale* **gld.**
1.20 kilo.

6. Kadiło nižje vrste v zrnih **70** kr. kilo,
kakor tudi storac in gumij Mirra.

Da so sveče iz pravega čistega čebelnega vo-
ska, garantuje se s 1000 gld.

Edina tovarna

„Caffè Vittoria“

V TRSTU.

Kava „Vittoria“ je edina svoje vrste, ka-
rabi se sama, kar je njena posebnost, da jej ni treb
dodajati kolonijalne kave!

Z mlekom je **slastna**. Ako je pa primešan
dvajsetino prave kave, postane **izborna!**

Kava „Vittoria“ se visoko ceni, kar je izredn
zdravila, okusna, krepilna in ekonomična. — Iz eneg
kila se dobi **80** vsojnih sklede kave.

S kavo „Vittoria“ prihranimo gotovo **200** ed
stotkov v primeri s kolonijalno kavo, katere, in s
cer navadne vrste, pečena in zmlela ne stane po
gld. 1.80; dočim pa kava „Vittoria“ stane le **60** kr.
Gotovo razloček **gld. 1.20**, kar je enako **200** ed
stotkom.

Kemična analiza gospoda **Augusta Vior-
thalerja**, profesorja na c. kr. akademiji za ku-
čjo in mornarstvo; gospoda **Ivana Parhaus-a**, pro-
fesorja kemije in zaprseženega izvedenca; kemičn
analitičnega-tehnološkega poskušališča **Ivana Hani-
Huber-ja**, itd. itd. kakor tudi laskava mnenja mnogi
odličnih zdravnikov (ki jo nazivajo kavo **bodočn-
sti**); ako še dostavimo, d. to kavo rabijo že nekater
bolnišnice, dobroteljni zavodi, kolegi in semenišča
daje da konsumenti hlastno poprašujejo po nji — vs
to sigurno potrjuje, da kavi „Vittoria“ tiče danes prv
mesto med vsemi do zdaj znanimi prinesili.

Gotovo je torej, da bo to kavo rabila vsak
rodbina, koji je mar zdravile in štednja.

Uzorec brezplačno. — Za poskušajo s
razpošiljajo po pošti zavoji **po 5** kil proti povzetj
3 gld., ako se je obrnil na založnika **A. du Bu-**
v Trstu, Piazza Lipsa 2.

Založnik v Gorici gosp. Ernest Stecker,
Cervinjanu gosp. Giuseppe Drenos
r. Franca.

Naznanilo.

Podpisani imetnik goriškega
pivovarja na Goriščeku — Ka-
tarinijev trg v Gorici — nazna-
njam p. n. občinstvu, da sem
prevzel tudi **reštau r a c i j o**
na svoj račun. Prizadeval s
bom p. n. gg. goste postreči z
najboljšim p i v o m lastnega iz-
delka ter vedno z dobro kuhinjo
op zmernih cenah. **Frane Wanek**

Darovi za sv. Miklavža in za Božič

Naznanjam p. n. občinstvu, da sem
dobil nenavadno veliko najrazličnejših
okrasov za božično drevesce.

Dalje imam na izbiro čevljev, nizkih
in navadnih s kožuvinovino in brez nje
vseh velikostij in vrst, kakor tudi za-
pestnice, nogavice, rokavice in zavrta-
nice za zimsko dobo; čevlje za dame
in gospode imam tudi iz kavčuka.

Bogata zaloga igrač vseh vrst za
dečke in deklice vseh starostij.

Cene so take, da se ne boji kon-
kurence.

Josip Culot,
v Raštelji št. 2-25

Darovi za sv. Miklavža in za Božič

Darovi za sv. Miklavža.

Darovi za Božič.

L. Genisovo gledišče

čarodejstva, duhov in špecijalitet.

V Gorici, stari trg.

VELIKI PREDSTAVI

v soboto in nedeljo 30. in 31. t. m. ob 7½ zvečer s povsem novim programom med dru-
gim: **živa oseba izgine.** — Grof Adalio med ruinami Galestra. — Prikazni duhov itd. itd.
Na novo leto in v torek 1. in 2. jan. 1894.

veliki svečani predstavi

z novim programom, Prvič bo na sporedu

orientalsko čarodejstvo

črna umetnost pred 1000 leti itd. itd. — Natanceneje povedó lepaki in listki.

V nedeljo in ponedeljek bosta po dve predstavi. Prva ob 4. pop. in druga ob 7½
zvečer.

Srčna voščila k novemu letu.

L. Geni, ravnatelj.

ZAHVALA

Potrtim sreem izrekamo najprisernejšo zahvalo vsem našim prijateljem in znanecm,
kateri so našega srčno ljubljenega soproga, oziroma očeta

Cesare Ostan de Zan

v njegovi kratki a mučni boleznii s svojimi prijateljskimi obiski tolažili, nam pa, v najtežav-
nejših trenutkih nenadomestne izgube z izrazi iskrenega sočutja olajševali prebitko žalost.

Zlasti pa srčno zahvaljujemo p. n. prijatelje iz Gorice, Plavi, Kanala, Ročinja, Volč,
Kobarida, Trnovoga, Srpenice in Žage za častne sprejeme in blagodušne pozdrave mrliskega
spreveda med Gorico in Bovecem, potem slavno bolško županstvo in starestinstvo, c. kr. urad-
nike in služabnike in vse bolške tujane in okoličane za častni sprejem mrliskega spreveda pri
prihodu v Bolec in za izredno sijajen sprejem pozemelskih ostankov rajnega k večnemu po-
čitku, bolške pevce za gimljivo petje in dobrotnike za krape vence. Milostivi Bog obilo
povrni vsem!

BOLEC, dne 25. decembra 1893.

Zalujoča rodbina Ostan-ova.

Die Seiden-Fabrik G. Henneberg (k. u. k. Hofl.), Zürich sendet direct an Private: schwarze, weisse und farbige Seidenstoffe von 45 kr. bis 11.65 p. Meter — glatt, gestreift, kariert, gemustert, Damaste etc. (ca. 240 versch. Qual. und 2000 versch. Farben, Dessins etc.) porto- und zollfrei. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. und Postkarten 5 kr. Porto nach der Schweiz.

Železniški urnik Trst-Videm.

	Nagl. Post.	Post.	Nagl. Meš.
Trst	Odhl.	8:25	9:— 4:35 8:— 8:05
Grinjan		8:42	9:21 4:55 — 8:32
Nabrežina		9:10	10:— 5:30 8:37 9:45
Bivio-Devin			5:36 — — —
Tržič		9:32	10:30 5:57 8:58 10:30
Ronki		9:39	10:39 6:05 9:05 10:42
Zagrad		9:47	10:51 6:14 9:14 11:—
Zdravščina-Gradisce			10:57 6:20 9:19 11:09
Rubije Sovodnje			11:07 6:28 9:27 11:33
Gorica	Odhl.	10:03	11:18 6:37 9:35 11:41
Kormin		10:07	11:28 6:47 9:40 11:51
Videm	Dohl.	10:20	11:46 7:06 9:55 12:30
			10:57 12:45 7:45 — 1:20
	Meš. Nagl. Post.	Post.	Nagl.
Videm	Odhl.	2:45	— — 7:51 3:32 5:20
Kormin		4:—	6:55 8:46 4:40 6:30
Gorica	Odhl.	4:23	7:09 9:02 4:56 6:46
Rubije Sovodnje		4:47	7:13 9:21 5:15 7:05
Zdravščina-Gradisce		5:—	7:23 9:31 5:25 —
Zagrad		5:11	7:30 9:40 5:34 —
Ronki		5:19	7:35 9:47 5:40 7:32
Tržič		5:31	7:43 9:56 5:49 7:39
Bivio-Devin		5:44	7:50 10:06 5:59 7:39
Nabrežina			10:31 — — —
Grinjan		6:40	8:21 10:43 7:— 8:24
Trst	Dohl.	7:04	— — 11:01 7:18 8:36
		7:28	8:50 11:18 7:36 8:47

Najcenejši slovenski dnevnik „Edinost“
glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko, izhaja v Trstu in stane za celo leto 9 gld., za pol leta 5 gld., za četrt leta 2 gld. 50 kr. in 90 kr. na mesec.

Bronhijalni praški

dr. Nelson-a,
izdeluje jih kemik - lekarnar
G. CRISTOFOLETTI
c. kr. dvorni zalagatelj v Gorici.
Ti izborni praški delujejo čudežno proti katarnemu, krčevitemu in oslovskemu kašlju, proti suhemu kašlju, angini, davici, bronhiti in unetju grla.
Cena škatljici 35 kr.

Sprichevalo.

Podpisani s tem potrjujemo, da nam je gospod France Broili, zvonar, zvonove naše farne cerkve sv. Petra, natančno po ostri pogodbi preli. Tako, da je nas presenetil z delom, da smo več in boljše vdobili, kakor smo pričakovali; delo je takšno, da mojstra samo hvali.
Zvonovi imajo čiste, prijetne, milodoneče glasove in veliki zvon z mogočnim nizkim brenčanjem.
Priporočamo mojstra vsakemu županstvu in farnim predstojništvom
Zvonovi imajo naslednje glasove po glasbenih črkah B, c, d; s tezo 4.500 kilogram.
V Št. Petru, 28. decembra 1893.
v imenu vsega prebivalstva
Jožef Mervic, denarničar, podžupan;
Valentin Černic, podžupan;
Ludvik Lacina, župnijski-cooperator

L. Genisovo gledišče
čarodejstva, duhov in špeciilitet.
V Gorici, stari trg.

VELIKI PREDSTAVI.
V nedeljo 14. januarja zadnja velika predstava v slovó
s povsem novim programom. K koncu nastop vseh specijalit. — Živemu človeku odsekajo glavo z mečem; spomin na dogodek iz 18. stoletja. Neki gospod Müller od tukaj je takó prijazen, da ta dan položi svojo glavo pod meč. Vsakdo bo mogel glavo in telo ogledati in preiskati.
V nedeljo bosta dve predstavi; prva ob 4. pop., druga ob 7½ zveč.
Za dober obisk doslej presrečno zahvaljujeva vabim k zadnji predstavi
z vsem spoštovanjem udani
L. Geni, vodja.
Izdajatelj in odgovorni urednik **And. Gabršček**.

Svečarna na par
Alojzija Baderja
v Gorici, Semenška ulica št. 24.

Olikovana na raznih svetovnih razstavah, na vatikanski razstavi l. 1888. po z
zlato svetinjo
1. Ponuja čistili duhovščini in čast. cerkvenim osk. ništvom svoje sveče in torče iz čistega garantovanega čebelnega voska, izdelane pod nadzorstvom prečastitega knez nadškofjskega ordinarijata goriskega; na vseh je pritisnjena tvorniška znamka, protokolovana v registrih c. kr. oblastnih.
Cena znaša **gld. 2.50** za kilo s plačilom po enem letu ali pa **3%** popusta pri takojšnjem plačilu. Narčila čez 4 kile pošiljajo se prosto poštne in stroškov za zavijanje.
2. Velikonočna sveča tudi iz čistega voska, okrašena z plohozrebo, evclieami in pozlačeni ornamenti, kar se dela vse v vosku.
3. Velikonočne sveče s slikami na olje in tudi okrašenimi z ornamenti v domeljni slikarji.
4. Izdelujejo se tudi sveče in torče za razviltjavo in pogrebe itd. namreč:
a) Sveče voščene l. s. s. s. po avstrijskem načinu **gld. 2.20** kilo
b) Sveče voščene l. s. s. s. po lombardskem in beneškem načinu **gld. 1.60** kilo.
Pogoj gorji.
5. Najljubše kadilo Lagrima Orientale **gld. 1.20** kilo.
6. Kadilo nižje vrste v zrnih **70** kr. kilo, kakor tudi storac in gunij Mirra.
Da so sveče iz pravega čistega čebelnega voska, garantuje se s 1000 gld.

Svojo veliko zalogo olja iz oliv
priporoča
Enrico gm. Carlo Gortan,
via Caserma 4, Trst | naspr. pivarni Pilsen |

Dr. Rose životni balzam
je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešujoče in napenjanja odstranjujoče ter milo raztoplajoče
domače sredstvo.
Velika stekl. 1 gld., mala 50 kr. po pošti 20 kr. več
Na vseh delih zavojnice je moja tu dodana, zakonito varovana varstvena znamka.
Zalogo skoro v vseh lekarnah Avstro-Ogerske.
Tam se tudi dobi:
Praško domače zdravilo
To sredstvo pospešuje prav izborno, kakor svedočijo mnoge skušnje, ubenje, znenje in ločenje ran ter poleg tegabolečine, čistila
V škatljici po 35 kr. in 25 kr. Po pošti 6 kr. več
Na vseh delih zavojnic je moja tu dodana zakonita varstvena znamka.
Glavna zaloga
B. FRAGNER PRAGA
št. 203, 204, Mala strana, lekarna „pri črnem orlu“
Poštne razpošiljatev vsak dan

Proti hripi
imenujejo vsi profesorji zdravilstva kot obvarujoče sredstvo
konjak.
Iz vina v svojih vinogradih distilovani konjak pošilja v steklenicah po 3½ litra po poštne povzetju za 12 gld.
Jos. Kravagna,
vinogradnik in kuhar žganja
v Ptuj (Petta) | Stajersko.

Podpisani priporoča velečastili duhovščini, cerkv. osk. ništvom ter slavnemu občinstvu
prisne garantovane čebelne voščene sveče
voščene zvltke, sveče nižjih vrst za stransko razsvetljavo cerkv in pozrebe. Kadilo lagrima, stenje in stekla za večno luč.
Za pristnost sveč, katere nosijo protokol. tvorniško znamko, jamčim z „100 gld. ali 200 k.“
Nadejaje se obilni naročil zagotavljam točno potrebo po mogoče nizki ceni.
Z odličnim spoštovanjem
J. Kopač, svečar
Bilovan z srebrno kalajz v Gorici l. 1891.

Vozni listi in toverni listi v Ameriko.
Kraljevski belgijski pošni parobrob
„Red Stearn Linie“ iz Antverpena direktno v
New Jork & Philadelfijo
koncesijonovana črta, od c. kr. avstrijske vlade. Na uprasanja odgovarja točno: koncesijovan zastop
„Red Star Linie“
na DUNAJU, IV Weyringergasse 17 ali pri
JOSIP-U STRASSERJ-U
Statbureau & commercieeller Correspondent der k. k. Staatsbahnen in Innsbruck
Knjigarna in prodajalnica papirja
J. Pallich v Gorici

priporoča Ilustrovane in modne časopise in knjige vseh vrst. Dalje priroča vseh vrst pisalnih in solskih potrebnin po najnižjih cenah.

Lekarna „J. PSERHOFER“ ja Dunaj. I., Singerstrasse 15.
Kri čistilne kroglice, rje univerzalne kroglice
imenovane, zaslužijo slednje ime po vsej pravici, ker je v resnici jako mnogo boleznij, v kojih so te kroglice zares izvrstno neinkovale.
Že mnogo desetletij so te kroglice splošno razširjene in je malo obitelji, kjer bi ne imeli vsaj malo zalogo tega izbornega domačega sredstva.
Mnogi zdravniki so priporočevali in priporočujejo te kroglice kot domače sredstvo, vzlasti proti vsem boleznim, ki nastanejo vsled slabe prebave in vsled obstrukcij.
Od teh kroglic stane: 1 škatljica s 15 kroglicami 21 kr., 1 zvitek s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr., če se pošlje nefrankovano proti povzetju pa 1 gld. 10 kr.
Če se poprej vpošlje denarni znesek, potem stane poštne prosta pošiljatev: 1 zvitek kroglic 1. gld. 25 kr., 2 zvitka 2 gld. 30 kr., 3 zvitki 3 gld. 35 kr., 4 zvitki 4 gld. 40 kr., 5 zvitkov 5 gld. 20 kr., 10 zvitkov 9 gld. 20 kr. (Manj ko jeden zvitek se ne more pošiljati.)
Prosi se, izrecno „J. Pserhofer-ja kri čistilne kroglice“
zahtevati in na to paziti, da ima napis na pokrovu vsake škatljice na navodilu o uporabi stoječi podpis **J. Pserhofer** in sicer z rudačimi črkami.
Balzam zoper ozeblino J. Pserhofer-ja, 1 lonček 1 gld. 40 kr. s poštne prosto pošiljati 65 kr.
Sok od ozkega trpotca Spitzweigerichsaft, 1 stekl. 50 kr.
Američansko mazilo zoper protin, 1 lonček 1 gld. 20 kr.
Prašek zoper pótne noge cena škatljice 30 kr., s poštne prosto pošiljati 75 kr.
Balzam zoper golšo, 1 stekl. 40 kr., s pošt. prosto pošiljati 65 kr.
Angelški balzam, 1 steklenica 50 kr.
Življenska esenca (Praške kapljice), 1 steklenica 22 kr.
Fijakerski prašek za prsi 1 škatlja 35 kr. s poštne prosto pošiljati 60 kr.
Tannochmin-pomada J. Pserhofer-ja, najboljšo sredstvo za rast lasij, 1 pušica 2 gld.
Univerzalni obliž prof. Steudel-a, 1 lonček 50 kr., s poštne prosto pošiljati 75 kr.
Univerzalna čislana sol A. W. Baltricha, domače sredstvo proti slabi prebavi, 1 zavoj 1 gld.

Edina tovarna „Caffè Vittoria“ V TRSTU.
Kava „Vittoria“ je edina svoje vrste, kajti rabi se sama, kar je njena posebnost, da jej ni treba dodajati kolonijalne kave!
Z mlekom je slastna. Ako je pa primešano dvajsetino prave kave, postane izborna!
Kava „Vittoria“ se visoko ceni, kar je izredno zdravična, okusna, krepliva in ekonomična. — Iz enega kila se dobi 80 voščih skodelic kave.
S kavo „Vittoria“ prihranimo gotovo 200 ed-stotkov v primeri s kolonijalno kavo, katera, in sicer navadne vrste, pečena in zmleta ne stane pod gld. 1.80; dočim pa kava „Vittoria“ stane le 60 kr., dobimo razloček gld. 1.20, kar je enako 200 ed-stotkom.
Kemična analiza gospoda **Augusta Vierterthalerja**, profesorja na c. kr. akademiji za kupčijo in morearstvo; gospoda **Ivana Perhaus-a**, profesorja kemije in zapriseženega izvedenca; kemično-analitičnega tehnološkega poskušališča **Ivana Henr. Huber-ja**, itd. itd. kakor tudi laskava mnenja mnogih odličnih zdravnikov (ki je nazivajo kavo bodočnost); ako še dostavimo, da to kavo rabijo že nekatere bolnišnice, dobroteljni zavodi, kolegi in semenišča; dalje da koncemti blazno poprašujejo po nji — vse to sijajno potrjuje, da kava „Vittoria“ tje danes prvo mesto med vsemi do zdaj znanimi prinesili.
Gotovo je torej, da bo to kavo rabila vsaka rodilna, koji je mar za zdravje in štednja.
Usorci brezplačno. — Za poskušnjo se razpošilja po pošti zavoji po 5 kil proti povzetju 3 gld., ako se je obrnil na založnika **R. du Ban v Trstu**, Piazza Lipsia 2.
Založnik v Gorici gosp. Ernest Stecker, Červinjanu gosp. Giuseppe Drossi t. Franca.

Glasovir
skoro nov se prodá po ugodnih pogojih. Več pove uredništvo.